

V podružnični šoli Jezero pa so si obiskovalci lahko ogledali razstavo barjanskih posebnosti (pripravili so jo Brane Velikojne, Boris Višnovc in Ljubo Strma) ter ročnih del prizadevnih žena.

PRIJETNO DOŽIVETJE

Barjanski dnevi v Podpeči

Splet prireditev, razstav in turističnih aktivnosti, ki so se 6., 7. in 8. oktobra odvijale v dobri organizaciji Turističnega društva Podpeč-Preserje se imelo naslov Barjanski dnevi. Bili so posrečena, domiselna pa tudi izvirna oblika vrednote in prikaza barjanskih posebnosti, pa naj je šlo za dovršeno razstavo Barje, naravoslovne dneve in prikaze nekdanjih del, lovsko polharsko razstavo, za dejavnost planinskega društva pa čudovito predstavitev – izročilo Jalnovih Bobrov v izvedbi kulturnih delavcev te podkriške krajevne skupnosti. Krajanje so opravili zahtevno nalogo, ki pa je bila vezana tudi na funkcijo gostitelja 4. turističnega srečanja Vičanov.

Čeprav se je tega sobotnega popoldneva po dežju zjasnilo in je izpod krimskih gozdov ledeno zapihalo, se je pred podpeškimi družbenim domom zbralo precejšnje število krajanov in aktivistov ljubljanskih turističnih društev, pa turističnih delavcev, obiskovalcev iz Ljubljane in njenih občin, da naključnih obiskovalcev ne štejemo. Lične in prijetne stojnice s pestro ponudbo, med katero je še posebej izstopala stojnica z dobrotami tamkajšnjega aktiva kmečkih žena, so z narodnimi nošami, s soljo in kruhom predstavljale prisrčen in topel sprejem prav za vse.

Klena beseda podpeškega kmeta, ki je orisal zgodovino in značilnosti svojega kraja, pa je bila svojevrsen pričetek samega srečanja. Sledili so odlomki Jalnovih Bobrov v že omenjeni in doživeti izvedbi članov KUD Podpeč-Preserje in okteta Hrastovec.

Prisotne (za natrpano dvorano jih je bilo) je nato nagovoril Maks Klanšek – predsednik Sveta

za turizem pri OK SZDL in med drugim dejal: »Menim, da je prispevek občanov naše občine v štirih letih delovanja Sveta za turizem vendarle dal neke rezultate. V teh letih so se zbudili krajanje Rakične, pa zopet zaspali, da bi se ponovno zbudili, prebudili so se krajanje Turjaka in ostali budni. Iska vas je permanentno živa, Tomišelj je prišel zelo originalno, v Polhovem Gradcu se že nekaj dogaja. Dobrova je oživela, poskušajo na Brezovici in Barju, olupšujejo se mestne krajevne skupnosti. Skratka počasi, a vztrajno se tudi podoba naše občine spreminja, z njo naše mesto in slovenska dežela.«

Podeljene blagajane in osati

Nato je predsednik komisije za ocenjevanje krajevnih skupnosti Alojz Dolničar prebral očno, skupaj z glavno in odgovorno urednico Naše Komune Janjo Domitrovič pa je podelil blagajane in barjanske osate za leto 1988. Žal pa se z izjemo predstavnika Rakove jelše, prejemniki ostalih osatov podelitve niso udeležili, kar seveda ni ne pogumno ne samokritično.

Lojze Šoster – predsednik Mestne turistične zveze pa je turističnim društvom oziroma krajevnim skupnostim iz vseh petih ljubljanskih občin podelil priznanja za dosežke pri urejanju okolja oziroma turistična prizadevanja v tem letu. V naši občini so bili prejemniki KS Črni vrh, Konjerejsko društvo Tomišelj in Turistično društvo Iska vas.

Čeprav hladno, a lepo je bilo med prijaznimi in prizadevnimi krajanje KS Podpeč-Preserje ta so-

Jalnovi Bobri so oživeli

botni večer in ob srečelovu ter ponudbi tamkajšnjega Gasilskega društva, ob lovskem golažu in zvokih ansambla so se Barjanski dnevi tudi utrnili. Želimo jim, da bi tudi drugo in naslednja leta ponovno zaživeli in ohranili vsem utrip barja in njegovih ljudi.

J. DOMITROVIČ

Blagajane za leto 1988

Prejeli so jih: KS Črni vrh, KS Tomišelj, KS Zelmlje, KS Murgle, KS Vnanje Gorice in TD Turjak. Barjanski osati za leto 1988: Prejeli so jih: KS Barje, KS Zelni log, KS Rakova jelša in KS Galjevica.

Poročilo o ocenjevanju krajevnih skupnosti

Komisija za ocenjevanje okolja pri uredništvu Naše komune je letos z ozirom na sklep Sveta za turizem pri predsedstvu OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik, ocenjevanje viden in urejenost vseh KS na območju občine. Zakaj vse? Preprosto povedano zaradi tega, ker smo v svetu za turizem vsa leta nazaj ugotavljali, da se vrsta KS, kjer zelo skrbijo za urejenost svojega okolja, ni pripravljala na razpis, drugi razlog pa je tudi v tem, da se spreminja naš odnos do okolja in bilo bi torej krivično, če bi ocenjevali le na podlagi razpisa.

To ocenjevanje pa je za komisijo letos predstavljalo kar precejšnji zalogaj, a vendarle smo uspešni obiskati celotno območje občine, pa čeprav se vedno nismo sestali s predstavniki KS ali turističnega društva. Kot je rečeno je splošna ocena za urejenost okolja v naši občini razmeroma dobra. Boljša in učinkovitejša je na njenem izvenmestnem območju, nekoliko slabša na mestnem odnosno primestnem. Pri tem je realno

treba upoštevati drugačnost pogojev bivanja glede na večjo naseljenost, frekvenco gibanja, prometa, skratka drugačen mestni način življenja, ki ga tempo bistveno drugače obremenjuje. To sicer ne pomeni, da se marsikje ne bi dalo storiti še več, pa ne samo v KS, temveč tudi s pomočjo pristojnih strokovnih služb. Letos podeljujemo štirim KS Barjanski osat. To so Barje, Zelni log, Rokova jelša in Galjevica. Okolje v teh KS po svojem videzu, neurejenosti močno odstopa od okolij drugih KS. Res je, da so to področja, kjer se krajanje srečujejo z največimi vdori črnih gradenj, neurejeno komunalno infrastrukturo, pa tudi z gradbišči prometnic. Dobro vemo, da si vodstva KS prizadevajo za odpravo teh težkih problemov, a zdi se, da ob tem ostajajo nemočna ali premalo odločna. Osati, ki jih bomo danes podelili, so sicer graja tem okoljem, a vzemimo jih kot opozorilo širši družbeni skupnosti, da s pomočjo pristojnih strokovnih služb storijo več skupaj z omenjenimi KS, da bo tudi ta del občine in Ljubljane postal prijetnejši in bolj urejen. Mnogo lahko k temu prispevajo tudi krajanje sami, a vsega najbrže ne bodo zmogli.

Povejmo tudi to, da je črni pik neurejenosti v občini še precej, a ne zadevajo tako širokega obsega. Na mestnem območju izjemno izstopa neurejenost in zaraščenost pločnikov, marsikatera OZD ali javna ustanova še vedno ne poskrbi za urejenost viden svojega okolja, to velja tudi na izvenmestnem področju, npr. ob križišču na Brezovici, na železniških postajah ali pa celo tu v Podpeči okrog TOZD Hoja. Z odločnejšo in javno opozorjeno besedo ter dogovorom za akcijo, pa se da tudi to kaj hitro spremeniti.

To dokazujejo tudi vse tiste krajevne skupnosti, ki bodo danes prejele blagajane za najbolj urejeno okolje v letu 1988. Te so: KS Zelmlje, KS Vnanje Gorice, KS Turjak, KS Črni vrh, KS Murgle in KS Tomišelj. Obiščimo jih, skušajmo jih posnemati.

Storimo več, da bo drugo leto manj osatov in več blagajan. V tem je poanta našega, četrtega ocenjevanja urejenosti v občini Ljubljana Vič-Rudnik.

Sprehod po dolomitskih KS

Polhov Gradec je resda prijeten kraj v osrčju istoimenskih dolomitov, a pogled nanje se zdi prijetnejši, če zremo vanj iz primerne daljave, kot če se sprehodimo po njem. Pa ne gre izrekati kritik na prizadevno vodstvo te krajevne skupnosti ali celo njihovih krajanov, ki so dokazali prav v zadnjem času, da se da marsikaj storiti s potrpežljivostjo, lastnim delom in trudom. Z ureditvijo gloriote, malega a čudovitega muzeja, z obnovo spomenika grofu Blagayu, ki je anonimnost tega kraja ponesel v svet z odkritjem Blagajevoga volčina, pa s še drugimi opravili so storili precej. A žal, se popotnikovo oko zaustavi na treh črnih, prečnih točkah tega kraja. Panoramski pogled na kaj hitro zagre nekdanji prelepa in po svoji umetniški vrednosti dragocena stavba, označena s številko Polhov Gradec 30. Castiljiva starist – nekaj več kot 200 let – je precej načela ta zgodovinski spomenik. Zdi se, da to vidi vsakdo, a žal ni tako. Upravljalec Stanin-vest (stavba sodi namreč pod okrilje Samoupravne stanovske skupnosti) tega ne vidi ali noče videti. Žalostno a resnično, še posebej, če vemo, da je pomoč že obljubljala...

Morda je še bolj žalosten pogled na drugo, pa morda najpomembnejšo zgodovinsko ovrednoteno stavbo v kraju – nekdanji lep polhograjski grad. Ze dolgo išče dobrega gospodarja, naravnost ključ po njem. Pred leti so se »ga usmilili« Polhograjski sami in mu s pomočjo Hoje in nekaj družbenimi sredstvi priskrbeli novo streho, saj ga je že pošteno zalivalo. Od takrat dalje pa grad, čeprav si ga je ogledoval že marsikdo, še vedno žalostno sameva. Sam, prazen, ubogi in zdi se, da ga bo od sramu in stiske dobesedno pobralo. Ključ in opozarja, bil pa bi lahko še kako koristen za marsikaj, pa čeprav bi zahteval nekaj denarja.

Naravnost pretresljiv pa je pogled streljaj dlje – na nekdanji lep Turistični pogrski dom. O tem smo že pisali, a zdi se, da bodo napor prizadevnega Turističnega društva naleteli na gluha ušesa. Najemnika že od spomladi ne opravlja dela v njem (piše, da zaradi bolezn), baje pa sta v službi že drugje a stanujeta v njem. Ker je bila pogodba sklenjena za daljši čas, ga ne nameravata vrniti društvu, pa čeprav ima ta že resne in odgovorne ponudnike. Sodni mlini meljejo, stanje tega doma pa je podobno posledicam vandalističnega napada. Te črne pike pa žal niso samo stvar Pograjcev, zamisljajo naj se nade njimi, tudi tisti, ki lahko kaj storijo.

Črni vrh, pa čeprav se vozimo do njega po še vedno ne preveč vzdrževani makadamski cesti, katere prahu so se domaćini pa tudi številni turisti dobesedno marsikdaj že nažrli, pa nam utrinja pogled na lepo neokrnjeno naravo,

na vas pridnih in marljivih ljudi, kar potrjujejo tako lepo obdelane senožeti vin v hrib zasejane njive, mir in cvetje na sleherni okenski polici. Resda te tu in tam stisne ob pogledu na nekdanj mogočne a danes povsem opuščene kmetije, ki samevajo na obronkih hribovja. Največji ponos kraja pa je nedvomno velik lep dom, ki so ga zgradili sami in veselijo se ga – svoje nove hiše (pa čeprav je s strani nekaterih krajanov še vedno slišati kakšno pikro) in tu je dokaz – V sloji je moč in kjer so uspehi, je tudi zadovoljstvo. Še pred zimo bo nov dom dobil tudi fasado in drugo leto bo že nared. Na Črnem vrhu kopljejo tudi vodovod, zelo radi pa bi našli tudi skupni jezik z upravljalci cest, saj jim ne dovolijo odpiranja peskokopov na brežinah, ki so njihova last in morajo zatorej pesek prevažati za svoje potrebe kar iz doline.

Horjulčani so letos res dobili prelepo Mercatorjevo trgovino, a kaj ko je v kraju še vrsta problemov. Komunalnih seveda. Letos so bili aktivni pri gradnji vodovoda, na Zažarju in v Sentojuštu, vse napore in kot pravijo sami že kar pravo borbo pa namenjajo obnovi cest. Horjul ni neka vas za devetim hribov, postaja lepo sodobno naselje in kar prava sramota je, da je asfalta še vedno komaj za vzorec. S cestami je križ pravijo, še večji pa z njihovimi upravljalci odnosno vzdrževalci – Cestnim podjetjem Ljubljana. Saj jih prerediti vidujemo, tako, da so prepusti marsikdaj že zamašeni, svojega cestnega delavca bi laže nadzirali, pa še storil bi več, a čemu bi že tako pičila sredstva odmerjali dvakrat. Pa še res je. Delegati bodo morali biti aktivnejši in glasnejši tudi v mestni skupščini ali pa vsaj na komunalni! Tarejo jih še problemi z avtobusno postajo. Ta je sedaj na dobri lokaciji (za vse razmeroma ugodni) a kaj, ko je le-ta sredi kraja in prostorsko zelo omejena ter prometno ne preveč varna.

Na Dobrovi gradijo nov gasilski dom, starega so podrli, prav tako na Hruševem. Uspešni so bili Dobrovčani pri urejanju cest – asfaltiranju na Sujíci in v ostalih zaselkih, mostovi so sedaj urejeni in novi, v pripravi je gradnja mrliške vežice s parkirnim prostorom, turistično društvo je ob Gradašnici saniralo divje odlagališče, skratka dejavnost v tej dolomitski krajevni skupnosti je nadvse živahna. Radi bi še marsikaj, predvsem malo več posluha za boljše urejenost nekaterih hiš prav v centru naselja. Ogorčeni pa so nad ravnanjem lastnika hiše Stara cesta 1, ki se kljub opozorilom krajevne skupnosti, pa tudi inšpekcijskih služb ni priključil na kanalizacijo. Odkot te hiše je speljani prosto od hiše navzdol, naravnost pred vzorno urejeno igrišče dobrovskega vrtca! Bo morda te vrstice prebral in se sramoval!

JANJA DOMITROVIČ

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

TOMIŠELJ

Prednost komunalni

Barjanci že od nekdanj veljajo za marljive in družabne ljudi. Kadar ti stopijo skupaj in pljunejo v roke, lahko premaknejo hudiča in pol, pa najsi gre za gradnjo nove ceste, mostu, gasilskega doma ali česa drugega.

Tej hvalevredni tradiciji ostajajo zvesti tudi krajanje Tomišlja – raztrgane vsi med Igom in Podpečjo, kjer se križajo številna barjanska brezpotja in kjer s svojimi, kot biser čistimi tolmoni vijuga potok Iska. V zadnjem času so tu namreč z izdatnim udarniškim delom, podkrepjenim seveda s samoprispevkom občanov, rešili marsikaj krajevni problem, pa čeprav je šlo tudi za dela, ki jih ponekod opravljajo izključno poklicne družbene organizacije.

Tako so nedavno denimo prevzeli vsa

Večina Tomišljanov še vedno ostaja zvesta kmetijstvu (kot polkmetje). Tako se je tudi Tončeva Ida podvzela s spravilom jabolk

gradbena (zemeljska) dela pri ureditvi medkrajevne ceste Tomišelj-Vrbljene, ki jo je potem asfaltiralo Cestno podjetje Ljubljana, financirala pa ljubljanska skupnost za ceste. Skupno investicijsko vrednost tega projekta cenijo na okoli 12 starih milijard. Cesta je za kraj, kot pravijo, še kako velikega pomena, saj jih povezuje s sosednjima Vrbljenom in Strahomerjem.

Nič manj pomemben korak v tej smeri ni bila tudi izgradnja novega mostu in brvi čez potok Isko (lani). Stari most je bil namreč že povsem dotrajan in je grozil, da se vsak čas zruši. Isto velja tudi za brv. Vendar pa krajanje tukaj sami niso delali.

Zdaj bi radi krajanje našli učinkovito formulo še za Šalčkov štrardon, za katerega vzdrževanje KS Tomišelj ne dobiva nobene denarja, pa čeprav je prometno precej obremenjen. Pot je namreč še vedno okvalificirana kot običajen barjanski štrardon, radi pa bi, da ji priznajo status redne krajevne ceste.

Obnovili bodo pokopališče

Veliko komunalnim problemom, s katerimi se otepa Tomišelj, botruje prav raztegnjenost vasi. Ta je sestavljena iz treh zaselkov, medtem ko ima celotna krajevna skupnost kar pet vasi. Vse te, kot zagotavljajo krajevni možje, obravnavajo z enakimi merili, ne da bi dali prednost tej ali oni. Tako

Gradnja kanalizacije v Kozarjah – pred zaključno fazo

Krajanom Kozarj prav kmalu ne bo treba več godrnjati nad neurejeno kanalizacijo. V kraju namreč že tečejo zaključna dela pri IV. fazi izgradnje novega kanalizacijskega omrežja, ki so ga zastavili pred kakimi štirimi leti in pol. Predvidoma bo faza končana že krajem oktobra letos, vsa kanalizacija (ki ima skupno 5 faz) pa ob koncu naslednjega leta.

Poleg novega kanalizacijskega omrežja, v KS Kozarje še v letošnjem letu načrtujejo tudi razširitev telefonskega omrežja ob Tržaški cesti. Tega bo izvedla PTT. Projekti so že v celoti izdelani, zato KS poziva vse zainteresente, naj se čimprej prijavijo.

Kot je v posebnem pomenku povedal Franc Sebenik, predsednik skupščine KS Kozarje in eden od odgovornih za ta projekt, krajanji v celoti zaupajo v program komunalne skupnosti, zato tudi vsa dela potekajo natanko po začrtanem planu.

»Na področju, kjer poteka kanalizacija, že štiri leta in pol teče samopriskpevek, ki ga koristimo posebej v ta namen. Ta znaša 2 odstotka od OD, plačevali pa naj bi ga skupno pet let. Ker pa ta sredstva žal niso dovolj, smo se na zborih krajanov dogovorili, da vsaka hiša dodatno primakne še po 70 starih milijonov (skupna investicijska vrednost projekta je po zdajšnjih obračunih cenjena na okoli 145 starih milijard, vrednost še nedo-

končanih del pa po predračunu 45 milijard). Krajanji so predlog podprli s tem, da vsi, ki ne morejo poravnati obveznosti po dogovorjenem ključu, lahko plačujejo tudi na obroke.

Sama gradbena dela na kanalizaciji izvaja Komunalno podjetje Ljubljana, za potreben nadzor pa skrbi mestna kanalizacija, ki tudi prevzema novo omrežje.

Po veljavnih kategorijah, kozarška kanalizacija sodi med zahtevnejše pri nas. Kar dvakrat namreč prečka Tržaško cesto. Zgradili pa so tudi že dve prečrpalni postaji, ki sta obe že v pogonu. Dolžina samega fekalnega kanala znaša okrog 8 kilometrov, meteornege pa okoli 12 kilometrov.

Hkrati s temi deli pa tečejo tudi priprave za gradnjo kanalizacije izven samopriskpevka, ki bo zajela področje okrog kozarškega gasilskega doma. Še letos naj bi zgradili cca 1500 metrov omrežja, potrebna sredstva pa bodo v glavnem zbrali krajanji sami, ki bodo tudi pomagali z živim delom. Kanal bodo lahko priključili na zgrajeni kanal iz samopriskpevka, ki se konča na koncu Ulice Briško-beneškega odreda.

Preostalo področje KS, ki ni zajeto v teh dveh projektih, pa bodo, kot načrtujejo, skušali urediti v času izgradnje »Ljubljane 2000« in sicer z novim kolektorjem na Brezovici, ki bo potekal prek Kozarškega polja in se potem na Vrhovcih navezal na ljubljanski kolektor.

BRANKO VRHOVEC

»NAŠA RIJEKA« O NAS

Dan s prijatelji v KS Krim

Po tem naslovu je glasilo za komunalno problematiko Reke v svoji zadnji številki kar celo stran namenilo obisku predstavnikov reške krajevne skupnosti Mlaka v Ljubljani oziroma natančneje v pobrateni krajevni skupnosti Krim. Obisk je seveda sovpadal z že tradicionalnim 17. srečanjem Reke in Ljubljane. Pobratenje teh dveh krajevnih skupnosti pa sega že vse v sam začetek dobrih, tvornih prijateljskih stikov med dvema mestoma. In kaj je v tem članku med drugim zapisano? Preberimo nekaj misli.

Letošnji dan Reke v Ljubljani je bil kot vsak dosedanjih šestnajstih srečanj mest Reke in Ljubljane, dan, ko se odpirajo srca, ko se zbrisejo vse razlike, dan, ko se človek sreča s človekom. Od prisrčnega sprejema na železniški postaji do še toplejšega slovesa v prvih večernih urah, se je zdelo, da je čas izvzet iz ritma vsakdana, ob šaluh, smehu in sreči. A vseeno, bilo je ob tem dovolj časa za resne razgovore, izmenjavo izkušenj in poslovne dogovore kar je nanazadnje namen srečanja teh pobratenih mest.

Kar neverjetno je, da imajo ljubljanske krajevne skupnosti iste probleme kot reške. Nezasodnostno število aktivnosti, polovično rešeno komunalno infrastrukturo, »gluhi telefoni« med občani in nekaterimi občinskimi službami, nereseno vprašanje financiranja krajevnih skupnosti, slabo organizirana mladina...

Krajevna skupnost Krim je zelo zanimiva po specifičnosti, da na njenem območju ni delovnih organizacij in

k edinih h katerim se lahko obrnejo za kakšno pomoč so obrtniki. Le-ti se zelo radi odzivajo in so v okviru svojih možnosti nemalokrat opora pri raznih akcijah. Tako so prav s pomočjo krajanov izdelali tudi brošuro o svoji krajevni skupnosti, katera daje nazorno sliko tega dela mesta, dela vseh organov in organizacij ter potreb, katere je potrebno rešiti na tem področju. Morda bi to izkušnjo lahko potrebno uporabili tudi na Reki. In ob zaključku še izjavo Momčila Lutovca – predsednika KK SZDL Mlaka, »Na Reki smo se dogovorili, da razen skupnih razgovorov o doseženem in izmenjavi dobrih izkušenj tako v razvoju samoupravljanja in delegatskega sistema v naših krajevnih skupnostih, se vsak še posebej pogovarja in izmenja izkušnje o delu svoje organizacije ali organa, ki ga predstavlja. Tu sem slišal mnoge koristne in nove stvari. Lahko rečem, da sem dobil več samozavesti glede prihodnjega dela na družbenopolitičnem področju. Dogovorili pa smo se tudi o tem, da v prihodnje v naša srečanja vključimo tudi športnike, pa morda tudi učence osnovnih šol. Za nas je zelo zanimivo to vaše sodelovanje z drobnim gospodarstvom. Prepričan sem se, da se moramo tudi mi v KS Mlaka organizirati po tem vzoru in na ta način vzpostaviti odnose z našim združenim delom«.

V pristnem razgovoru je čas v KS Krim hitro minil. Ljubezni domačini so nas goste KS Mlaka odpeljali zatem še na ljubljanski grad ter v Raščico – rojstni kraj Primoža Trubarja.

Brišani so zaprli cesto

Potem ko so krajanji Briš in novega naselja v Polhovem Gradcu več let zaman čakali in klečepazili za obljubljeni asfalt, jim je v petek, 30. septembra dokončno prekipelo. Tega dne so regionalno cesto, ki povezuje Polhov Gradec z Lučinami odnosno Gorenjo vasjo, enostavno zaprli, z grožnjo, da bo na njej promet prekinjen vse dokler jim odgovorni pri republiški skupnosti za ceste na licu mesta ne zagotovijo, da bodo zgradili asfalt. Jeza krajanov je bila tem večja, ker je bil le za dan kasneje na regionalni napovedan še avto-rally, ki bi seveda že dodatno poslabšal že tako obupno stanje.

»Življenje ob tej cesti je postalo naravnost nevzdržno«, se je v imenu krajanov obeh naselij, ki so se protestno zbrali za cestno zaporo jezil Franc Laznik. »Ta rally pa je še dodatni izziv. Tu bomo zdaj vztrajali vse dokler ne pridejo odgovorni z republiške skupnosti za ceste. Skozi ne spustimo nikogar razne interencijskih vozil. Do zdaj smo bili že na vseh

mogočih forumih, a so nam povsod samo obljubljali, naredili pa nič. Živina pa zboleva od prahu, ne smeš odpreti okna in tudi zelenjava je že čisto zanič, ker enostavno ne more več zrasti.«

Krajanji Briš in novega naselja pod polhograjsko osnovno šolo bi bili rešeni vseh teh skrbi, če bi jim potegnili asfalt vsaj skozi vasjo. To skupaj ni niti dva kilometra. Pri tem bodo, kot kaže, tudi vztrajali. Če pa vse skupaj ne bo nič pomagalo, pravijo, bodo cesto prekopali...

BRANKO VRHOVEC

3. oktobra sta se sestanka v zvezi z nastalo situacijo v KS Polhov Gradec udeležila predsednik OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik Drago Černoš in predsednik občinskega izvršnega sveta Stane Droljč. Z ozirom na številna prizadevanja in razgovore pa že lahko zapišemo, da bo storjeno vse, da bo obnova te ceste uvrščena v republiški program za naslednje leto.

IZ KS MALČI BELIČ

Bili smo v pobrateni Svečini

Organizacija Zveze borcev krajevne skupnosti Malči Belič je v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami iste KS organizirala 25. septembra obisk pobratene KS Svečina, ki je ta dan

priredila že tradicionalni 7. kmečki praznik. Akt o pobratenu je bil z obeh strani podpisan 20. decembra 1979. Pobudnik za to pobratenje pa je bila občinska konferenca SZDL Ljubljana Vič-Rudnik.

Takoj po prihodu v Svečino ob 9.30 so se predstavniki obeh KS in organizacije ZZB NOV sestali in na ad hoc seji izmenjali pozdrave in čestitke ter zaželeli drug drugemu veliko uspehov in dobrega medsebojnega sodelovanja. Nato so odšli opravljati vsak svoje naloge.

Ob 10. uri so bili prikazani pripomočki za obdelavo zemlje od najpreprostejših orodij do najmodernejših strojev.

Ob 11. uri so bila na grajskem dvorišču podeljena priznanja-nagrade nekaterim kmetovalcem za dosežene uspehe.

Velja omeniti, da so prvotni svečinski grad leta 1532 Turki požgali, sedanjega, ki je še sedaj vzorno vzdrževan, pa so leta 1629 iz ruševin postavili na novo.

V gradu je bila razstava vezenin, ki so obiskovalce skoraj prepričale, da jih ni naredila človeška roka, ampak stroj. Pa je vendarle res, da je vse predmete; avbe za narodno nošo, namizne prte, predpasnike, mašne plašče, gobeline in še marsikaj izdelala domačinka.

Razstavili so kulinarične izdelke kmečkih žena. Vse, kar je bilo razstavljenega, kot na primer: piškoti, torte tudi v nadstropjih, jagenjčki, zajčki, celo grad iz keksov, slaščice iz marcipana in domač kruh vseh vrst so izdelale ženske roke. Zato je nekdo upravičeno zapisal v knjigo mnenj obiskovalcev, da so izdelki tako lepi, da je vsak moški lahko vesel, če dobi tako gospodinjjo za ženo.

Lovska razstava je bila zelo domiselna, saj so bile prikazane tudi »rastoče« gobe poleg trofej in raznih izdelkov pušk. V premajhni kletki pa je bil živ fazan, ki je bil do večera zagotovo krvav po glavi, ker jo je kar naprej vtikal v luknjo ostre žične ograje.

Na sadjarski razstavi je bilo videti več vrst jabolk in hrušč. V centru, kjer je tudi upravno poslopje in samopostrežna trgovina, pa so bile stojnice z raznimi domiselnimi spominki, suho robo, jedajo in pijačo. Treba je povedati, da so bile klobase v zaski zelo velike in skoro brez špeha (ponekod ga je več kot mesa) in tudi poceni, kar velja tudi za druga jedila in pijačo.

Ob 13. uri so skočili na bližnji travnik trije padalci. Pri kulturnem programu je sodelovala tudi folklorna skupina z godbeniki na pihala iz Leibniza (Lipice), s katero imajo Svečinci kulturnometrijske izmenjave. V zgodnji popoldanski uri smo se od prijaznih gostiteljev poslovili in odpeljali domov.

ZVONE GRČAR

Tomišelj premore 58 hišnih števil, ki pa so razsejane po veliki površini

so že lani malo udarniško, malo pa s sredstvi KS zastavili tudi dela pri obnovi krajevnega pokopališča, ki predstavlja še vedno enega najresnejših problemov KS. V načrtu imajo sanacijo zunanjega zidu, radi pa bi vsaj deloma obnovili tudi staro mrliško vežico, a še ne vedo, kam jo locirati, ker nanjo ni vezan le Tomišelj, ampak tudi druga naselja. O zadavi, kot tudi o nujni ureditvi poti do pokopališča, se bodo morali še pogovoriti s krajanji.

Dobra voda

Precej boljše pa se Tomišljanom godi na nekaterih drugih toriščih družbenega življenja. Že nekaj let imajo na primer urejeno

javno razsvetljavo, pa telefon, zadovoljni pa so tudi z vodo, ki je zdaj pod upravo mestnega vodovoda. Da so lahko vaški vodovod predali novemu oskrbniku, so morali sanirati kar lep kos vodovodnega omrežja. Vsi kraji KS imajo tudi dobro avtobusno povezavo, razen Podkrajja, ki se mora še vedno zadovoljiti le z delavsko progro. Radi bi, da bi tudi to naselje dobilo vsaj še kako linijo.

Prav boljše avtobusne zveze, predvsem pa boljše ceste, so Tomišljanom omogočile, da so se lahko tesneje povezali s sosednjimi kraji, z zunanjim svetom. Ali kot je dejal Franc Susman, podpredsednik skupščine KS Tomišelj: »Poprej smo bili ves čas nekako izolirani, pa čeprav smo bili komajda kakih 15 kilometrov zračne črte od Ljubljane...«

BRANKO VRHOVEC